

සිදන් සඟරාවේ අක්ෂර මාලාව

Sidat Saṅgarāva Alphabet

ආචාර්ය රංජිත් සේනානායක

තිබ්බිවැව සිරිසුමන හිමි

Abstract

Sidat Saṅgarāva is the oldest remaining Sinhala Grammar Book written during the Dambadeniya Period. The alphabet is divided into two main categories: vowels and consonants. Sidat Saṅgarāva consists of ten vowels and twenty consonants. There is also a division of vowels as short and long vowels. However, all vowels have not been added to the alphabet in Sidat Saṅgarāva. The author of Sidat Saṅgarāva has treated vowel [æ] (we) as a development of vowel [a] (w). Letters such as [ru] [ru:] [li] [li:] (iD) (iDD) (l) (l̄) have also been excluded from the alphabet. A number of examples have been cited in the addition of long vowels to the book. The author has also cited examples from common usage and poetic usage when adding Velar Nasal sound [ŋ] to the alphabet. It also excludes all classifications related to consonants and Pre Nasalized consonants. Aspirated consonants and the Voiceless Affricate [tʃ̥a] (p) have not been added to the alphabet since it has been composed with the aim of proposing proper guidelines for poetry. Although the author has not added them to the alphabet their function has been done through other letters. This research paper examines the reasons and factors that contributed for Sidat Saṅgarāva author to make such changes in vowels and consonants.

Key words:- Velar Nasal sound, Vowel [æ], Long vowels, Sidat Saṅgarāva, Vowels and Consonants

හැඳින්වීම

පද්‍යකරණයට උපදෙස් දානය කරනු වස් රචනා කරන ලද ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථයකි සිදන් සඟරාව යි. මෙය දැන්ට අවශිෂ්ට වූ ඉපැරණිම ව්‍යාකරණ කෘතිය යි. මෙම පත්‍රිකාවේ දී පර්යේෂණයට නතු කෙරෙන්නේ සිදන් සඟරාවේ අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ ව පමණි.

පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රය

මෙම අධ්‍යයන සූත්‍රගත වන්නේ සාම්ප්‍රදායික සිංහල ව්‍යාකරණ නැමැති විෂය ක්ෂේත්‍රයට අනුගත ව ය.

පර්යේෂණ ගැටලුව

මෙහි පර්යේෂණ ගැටලුව වශයෙන් ඉදිරිපත් කොට ගෙන ඇත්තේ සිදන් සඟරාවේ වර්ණ මාලාව තුලනාත්මක ව හා විමර්ශනාත්මක ව අධ්‍යයනය කිරීම යි.

පර්යේෂණයේ අරමුණු

සිදන් හෝඩිය සඳහා එකතු කරන ලද අක්ෂර කුමන පදනමකින් සිදන් සඟරාවට එකතු කළේ ද යන්නත් සිදන් සඟරා කතුවරයා සිය හෝඩියට එකතු නොකළ අකුරු වෙනත් ආකාරයකින් කෙලෙස නිරූපණය කළේ ද යන්නත් මෙහි දී හඳුනා ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

පර්යේෂණයේ සීමා

මෙම අධ්‍යයනයට පාත්‍ර වන්නේ සිදන් සඟරාවේ අක්ෂර මාලාව පමණි.

ක්‍රමවේදය

ප්‍රාථමික හා ද්විතීක මූලාශ්‍රය ප්‍රමාණ කොට ගනිමින් පුස්තකාලීය අධ්‍යයන ක්‍රමවේදයට යටත්වනව මෙම අධ්‍යයනය සිදු කෙරේ.

ප්‍රවේශය

සිංහලය වනාහි දිගු ඉතිහාසයකට උරුමකම් කියන ඉන්දු ආර්ය භාෂා ගණයෙහි ලා ගිණිය හැකි භාෂාවකි. ප්‍රාකෘත යුගයේ සිට ම රචනා වූ ලේඛන රාශියක් සිංහල භාෂාව සතු ව ඇත. එබඳු භාෂාවක ප්‍රාරම්භක ව්‍යාකරණය ලෙස සිදන් සඟරාව හඳුනාගත නො හැකි ය. එනම් සිදන් සඟරාව රචනා කිරීමට පෙර යුගයේ සිංහල ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථ රචනා වී තිබුණේ යැයි උපකල්පනය කිරීම සාධාරණ ය. එබඳු ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථවල උපදේශයකින් විනා සිඛවළඳ හා සිඛවළඳ විනිස ධම්පියා අටුවා ගැටපදය අමාවතුර බුක්සරණ වැනි ගද්‍ය කෘති ද කවිසිඵමිණ සසඳාවත මුවදෙව්දාවත වැනි පද්‍ය කෘති ද සම්පාදනය වෙතැ යි සිතීම අපහසු ය. දැනට හමු වී ඇති පැරණි ම ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථය නම් සිදන් සඟරාව යි. දඹදෙණි යුගයේ සිදන් සඟරාව රචනා වී ඇත. එහෙත් සිදන් සඟරාව රචනා වීමට පෙර ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථ තිබූ බවට සාධක සිදන් සඟරා පුරාණ සන්නයෙන් තොරතුරු හමු වේ. (සිදන් සඟරා පුරාණ සන්නය., ඥානාලෝක හිමි, 1971:6-7).

සිදන් සඟරාවේ අක්ෂර වර්ගීකරණයට ප්‍රතිවිරුද්ධ ආකාරයට අක්ෂර වර්ගීකරණය කළ ව්‍යාකරණ සම්ප්‍රදායක් තිබූ බව උක්ත නිදසුනින් තහවුරු කරගත හැකි ය.

- ප්‍රාකෘත සිංහල හෝඩිය
- සිදන් සඟරා හෝඩිය
- ශුද්ධ සිංහල හෝඩිය
- මිශ්‍ර සිංහල හෝඩිය
- ජාතික අධ්‍යාපන ආයතන හොඩිය
- සමකාලීන සිංහල හෝඩිය
- ජාත්‍යන්තර සිංහල හෝඩිය

යුනිකේත සිංහල හෝඩිය

යනාදී වශයෙන් සිංහලයේ හෝඩි රාශියක් දක්නට ලැබෙන්නේ හෝඩියක් ලෙස සංග්‍රහ වූ දැනට හමු ව ඇති ඉපැරණිතම අක්ෂර මාලාව සිදත් සඟරාගත අක්ෂර මාලාව යි. දහතුන්වන සියවසේ දී රචනා වූ සිදත් සඟරා අක්ෂර මාලාවේ ස්වරූපය පිළිබඳ ව මෙහි දී විමර්ශනයට නතු කෙරේ.

සාකච්ඡාව

ස්වර හා ව්‍යංකේෂණ

සිදත් සඟරා කතුවරයා පෙරදිග ව්‍යාකරණ සම්ප්‍රදායානුගත ව ස්වර ව්‍යංකේෂණ වෙන්කොට තිබේ. ස්වරාක්ෂර හා ව්‍යංකේෂණාක්ෂර හැඳින්වීම සඳහා සර හා බ්‍යංකේෂණ යන ව්‍යවහාරය පාලි ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථවල භාවිත කර ඇත (කච්චායනය ව්‍යාකරණං, ගුණරතන, 1886:1-2); මොග්ගල්ලායන ව්‍යාකරණං දේවමිත්ත, 1890:1-2). ස්වරාක්ෂර හා ව්‍යංකේෂණාක්ෂර හැඳින්වීම සඳහා ස්වර හා ව්‍යංකේෂණ යන ව්‍යවහාරය සංස්කෘත ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථවල භාවිත කර ඇත (සාරාස්වතාර්ථ ව්‍යාඛ්‍යාව, රතනසාර හිමි1947:9-12). පොදුවේ අක්ෂර පාලි ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථවල අක්ඛර යනුවෙන් හඳුන්වා ඇත. (කච්චායනය ව්‍යාකරණං. ගුණරතන 1886:1); මොග්ගල්ලායන ව්‍යාකරණං දේවමිත්ත,1890:2). පොදුවේ අක්ෂර සංස්කෘත ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථවල වර්ණ යනුවෙන් හඳුන්වා ඇත (සාරාස්වතාර්ථ ව්‍යාඛ්‍යාව. රතනසාර හිමි 1947:2). එහෙත් සිදත් සඟරා කතුවරයා පණකුරු යනුවෙන් ස්වර හඳුන්වන අතර ගතකුරු යනුවෙන් ව්‍යංකේෂණ හඳුන්වා ඇත. මෙම ව්‍යවහාරය මාතෘභාෂානුගත නො වන බවත් එය දෙමළ ව්‍යාකරණයට අනුගත ව ස්වර හා ව්‍යංකේෂණ හඳුන්වා දීමක් ලෙස උගත්හු පෙන්වා දෙති (ධම්මරතන හිමි, 1963:27). එනම් දෙමළ ව්‍යාකරණයේ ස්වරාක්ෂර උයිඵ්ඵලුත්තු යනුවෙන් ද ව්‍යංකේෂණාක්ෂර මෙයිඵ්ඵලුත්තු යනුවෙන් ද හඳුන්වා ඇත. සිදත් සඟරාගත උක්ත ව්‍යවහාරය ඉන්දු ආර්ය සම්ප්‍රදාය නො වන බවත් එය දෙමළ සම්ප්‍රදාය බවත් නිගමනය කිරීම යුක්තිසූක්ත ය. සිදත් සඟරා කතුවරයා එ ලෙස සිදුකොට ඇත්තේ කුමක් නිසා ද යන්න විමසිය යුතු ය. අනුරාධපුර යුගයේ සිට වරින් වර ද්‍රවිඩයන් රටේ බලය ඔවුන් සතුකොටගෙන ඇත. එම අවස්ථාවල

දී දෙමළ රටේ රාජ්‍ය භාෂාව උවිඩ වූවාට සැක නැත. එබඳු අවස්ථාවල දී දෙමළ භාෂාවේ බලපෑම සිංහලය කෙරෙහි ඉතා දැඩි ව බලපෑ බව නිගමනය කළ හැකි ය. සිංහලයට දෙමළ භාෂාවෙන් එකතු වී ඇති වචන රාශිය අධ්‍යයනය කිරීමෙන් මෙය තහවුරු කරගත හැකි ය. (කෝපරහේවා සහ දේවී, සිංහල භාෂාවේ දෙමළ වචන අකාරාදිය, 2002)

‘ඉහත දැක්වූ පරිදි චෝල මාස අධිපත්‍යය හේතුවෙන් පොළොන්නරු දඹදෙණි යුගවල සංස්කෘත ග්‍රන්ථන් දෙමළ පඬවරුන්ගේ මාර්ගයෙන් ඉගැන්වූ බවක් ද සමකාලීන ඉතිහාසයෙහි සඳහන් වන හෙයින් උයිර්ඵලුත්තු හා මෙයිර්ඵලුත්තු වචනාර්ථයෙන් පණකුරු හා ගතකුරු යන සංඥා සිදත් සඟරා කතු හිමියන් යොදාගන්නට ඇත්තේ එදා සිංහල ව්‍යාකරණය ඉගැන්වීමේ දී එම වචන භාවිතයේ පැවති නිසා විය යුතු යයි සිතනු වටී.’ (ව්‍යාධ්‍යාන සහිත සිදත් සඟරාව, අභයසිංහ, 1998:47-48).

ස්වර හා ව්‍යංජන නාමීකරණයේ දී කතුවරයා කෘතියේ ඇතැම් තැනෙක දී මාතෘ භාෂා සම්ප්‍රදායට අනුගතව ඇති අතර තවත් විටෙක දෙමළ සම්ප්‍රදායට අනුගත ව ඇත. එකම ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථයක ස්වර හා ව්‍යංජන ව්‍යවහාරය සඳහා බහුරූප භාවිතය උගතුන්ගේ විවේචනයට භාජනය වී ඇත. (පඤ්ඤාසාර හිමි, සිදත් සඟරා විමසුම, 2004:31).

සිදත් සඟරා කතුවරයා කිහිප තැනක පමණක් පණකුරු යනුවෙන් ස්වර හඳුන්වා තිබුණ ද සන්ධි අධිකාරයේ දී ස්වර අක්ෂර නාමීකරණය සඳහා භාවිත කොට ඇත්තේ සර යන ව්‍යවහාරය යි. (සිදත් සඟරා පුරාණ සන්නය. ඥානාලෝක හිමි, 1971;63-65-66). මේ ව්‍යවහාරය සම්පූර්ණයෙන් ම පාලි හා සංස්කෘත ප්‍රාකෘත ස්වරාක්ෂර හඳුන්වාදීමට සමාන වේ. ගාත්‍රාක්ෂර හඳුන්වා ඇත්තේ ගත්කුරු යනු වෙනි. එහෙත් සමහර තැනක දී කතුවරයා හල් යනුවෙන් ගාත්‍රාක්ෂර හඳුන්වා දී ඇත. (සිදත් සඟරා පුරාණ සන්නය. ඥානාලෝක හිමි, 1971;77).

සිදත් සඟරා කතුවරයා සිය කෘතියේ පොදුවේ අක්ෂර වණ යනුවෙන් නම් කොට ඇත. එය වනාහි මාතෘ භාෂාවන්ගෙන් ක්‍රමික

පරිණාමය වූ රූපය යි. එය පමණක් නො ව ඇතැම් තැනක අක්ෂර යන්තෙහි පරිණාමය රූපය වන අකර යන්න ද අක්ෂර නාමීකරණය සඳහා සිදුන් සඟරා කතුවරයා භාවිත කොට ඇත.(සිදුන් සඟරා පුරාණ සන්නය. ශ්‍රෝතාලෝක හිමි, 1971); 133.) ඇතැමෙක් එ ලෙස ස්වර ව්‍යංජන සහ අක්ෂර හැඳින්වීම සඳහා බහුරූප භාවිතය විවේචනයට ලක් කරති. (පඤ්ඤාසාර හිමි, සිදුන් සඟරා විමසුම, 2004); 31). සිදුන් සඟරා කතුවරයා එ ලෙස නාමීකරණයට ලක් කොට ඇත්තේ තත් අක්ෂර යෙදෙන ස්ථානීය පරිසරය පිළිබඳ ව අවබෝධයකිනි. වණ හා අක්ඛර යන රූප සෘජුව ම මාතෘ භාෂාගත සම්ප්‍රදායට නෑකම් කියන බව පෙන්වා දිය හැකි ය. මෙයින් ද තහවුරු වන්නේ සිදුන් සඟරා කතුවරයා විද්වත් සමාජයේ හා ව්‍යවහාරයේ පැවැති භාෂා ව්‍යවහාරයට මූලික ස්ථානය ලබාදෙමින් ස්වර ව්‍යඤ්ජන හා අක්ෂර නාමීකරණයට උත්සුක වූ බව යි. අක්ෂර නාමීකරණය සඳහා බහුරූප භාවිතය සිදුන් සඟරා කතුවරයා කෙරෙහි බලපා ඇත්තේ මාතෘ භාෂාගත ව්‍යාකරණ සම්ප්‍රදායවල ආභාසයෙනි. එනම් සිදුන් සඟරා කතුවරයා අනුගමනය කොට ඇත්තේ මාතෘ භාෂාගත ව්‍යාකරණ අනුදත් මාර්ගය යි.

අනවමදර්ශී හිමියන් ස්වර අක්ෂර සර යනුවෙන් හෙළ වහරට තත්භව ලෙස යොදා ගත්ත ද ගාත්‍රාක්ෂර එ ලෙස තත්භව අයුරෙන් යොදා ගත් බවක් නො පෙනේ. ස්වර අක්ෂර තත්භව ස්වරූපයට පත්කර ගත් උත්චනන්සේ ව්‍යඤ්ජන අක්ෂර එ ලෙස තත්භව නො කරගත්හ. එසේ තිබිය දී සිදුන් සඟරා කතුවරයා සිය ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථයේ ව්‍යඤ්ජන සඳහා වියදුන් යන්න නො යොදා ගතකුරු හා හල් යන ව්‍යවහාර භාවිත කළේ කුමක් නිසාදැයි විමසිය යුතු ය.

සිදුන් සඟරා කතුවරයා මාතෘභාෂා පිළිබඳ හසළ අවබෝධයකින් යුක්ත වූ නිසා මෙහි තත්භව ස්වරූපය නො දැන සිටියේ යැයි නො සිතිය හැකි ය. උන් වහන්සේ මේ පිළිබඳ මනා අවබෝධයකින් පසුවුවාට සැක නැත. ප්‍රතිවිරුද්ධ ආචාර්ය සම්ප්‍රදායකට අයත් නිසා භාවිතයට නො ගත්තේ යැයි සිතිය නො හැකි ය. සිදුන් සඟරාව රචනා වන කාලයේ දී ව්‍යඤ්ජනාක්ෂර සඳහා ගතකුරු හා හල් යන ව්‍යවහාර දෙක භාවිත ව තිබූ බවත් විද්වත් ජනයා අතර අතිශයින් සම්භාවනාවට පාත්‍ර ව තිබුණේ උක්ත යෙදීම් දෙක ය. එයින් ගාත්‍රාක්ෂර

යන යෙදීම දෙමළ ව්‍යාකරණයට අනුගත වූවකි. එහෙත් ව්‍යවහාරයට මූලික තැනක් දුන් සිදත් සඟරා කතුවරයා ව්‍යඤ්ජනාක්ෂර සඳහා ගතකුරු යන යෙදුම කිසිදු ගැටලුවකින් තොර ව භාවිත කර ඇත.

සිදත් සඟරාවේ අක්ෂර මාලාව ගද්‍යකරණය සඳහා සම්පාදිත අක්ෂර මාලාවක් නො වන අතර එය සම්පූර්ණයෙන් ම පද්‍යකරණය සඳහා රචනා වූවකි.

පණකුරු පසෙක් එද-ලුහු ගුරු බෙයින් දස වේ

ගතකුරු ද වේ විස්සෙක්-වහරට යුහු සියබසැ (සිදත් සඟරා පුරාණ සන්නය. ඥානාලෝක හිමි, 1971); 6).

සිදත් සඟරා කතුවරයා පණකුරු ප්‍රමාණාත්මක ව පහක් වන බවත් ඒවා ලසු හා ගුරු හේදය අනුව දහයක් වන බවත් පෙන්වා දෙයි. තත් කාලීන ව පද්‍ය ව්‍යවහාරයට මෙම ස්වරාක්ෂර දහය ප්‍රමාණවත් වුවත් ගද්‍ය ව්‍යවහාරයට මෙම ස්වර දහය ප්‍රමාණවත් නො වූ බව පෙන්වා දිය හැකි ය. එ නම් සමකාලීන ගද්‍යය කෘතීවල මෙම ස්වර දහයට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් දක්නට ලැබේ.

ඇකාරය

ස්වරමාලාවේ ප්‍රාණාක්ෂර ගොන්නෙහි අන්තර්ගත විය යුතු ඇකාරය සිදත් සඟරාවේ වර්ණ මාලාවට ඇතුළත් කොට නැත. ඇකාරය ලේඛනාරූපී වන්නේ 8 වන සියවසේ දී ය. සිදත් සඟරා අක්ෂර මාලාව සඳහා ඇකාරය එකතු කිරීම කතුවරයා උත්සුක නො වූයේ කුමක් නිසා දැයි විමසීම වැදගත් ය. සිදත් සඟරා කතුවරයා ඇකාරය අකාරයෙන් මාත්‍රා වෘද්ධියක් ලෙස වටහාගත් බව දක්නට ලැබේ. ඇස් ඇල් ඇප් යන පද්‍යයේ සෑම පදයක මාත්‍රා දෙකක් පමණක් විද්‍යමාන වේ. එම නිසා අකාරය ඇකාරයේ මාත්‍රා වෘද්ධියක් ලෙස කිසිසේත් ම ගණනය කළ නො හැකි ය. සිදත් සඟරා කතුවරයා අක්ෂර මාලාවට ඇකාරය අන්තර්ගත නො කළ ද සිදත් සඟරාවේ ව්‍යඤ්ජනාරූපී ව ද ස්වාධීන ව ද ඇකාරය දක්නට ලැබේ.

ඇකාරය ප්‍රභවයෙහි ලා ගයිගර් න්‍යාය කිහිපයක් දක්වා ඇත (ගයිගර්, සිංහල භාෂාවේ ව්‍යාකරණය, 2013;19-23). ඇකාරය හා එහි ප්‍රභවය සම්බන්ධ ව විල්හෙම් ගයිගර් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද මතවාදයේ ඇති උග්‍රතා පෙන්වාදෙමින් එය විවේචනයට ලක් කරන සෙන්රන් පරණ පරණවිතාන ගයිගර්ගේ මූලික සිද්ධාන්තවලට පටහැනි ව තත්කාලීන සිංහලයේ භාවිත වූ නිදර්ශන රාශියක් උපුටා දක්වා තිබේ(සීගිරි කුරුටු ගී i වෙළුම, පරණවිතාන (පරි) ගම්ලත්, 2000;46). ගයිගර් පෙන්වාදෙන්නේ අටවන සියවසට පෙර රචනා කරන ලද ශිලා ලේඛනවල ඇකාරය විද්‍යමාන නො වුණ ද එකාරය ඇකාරයේ කාර්යභාරය සිදු කර ගැනීම් සඳහා තත් කාලීන භාෂාවේ යොදා ගත් බව යි. සඳහා ඔහු විසින් නිදසුන් රාශියක් සීගිරි ගීවලින් උපුටා දක්වා තිබේ. ඒ ධම්පියා අටුවා ගැටපදයේ දක්නට ලැබෙන හෙළටුවා පාඨයන්හි ද ඇතැම් හෙළටුවා පාඨවල ද ඇකාරය භාවිත කොට තිබේ(ධම්පියා අටුවා ගැටපදය. හෙට්ටිආරච්චි, (සංස්.) 1974); 148 ලකුණටකොවදානි කිරස්ස නැමි). මෙයට වෙනස් අදහසක් තවත් සමහරෙක් දරති.(ගණේවත්ත “ඇකාර ව්‍යවහාරය” වියරණ ලිපි, 1994; 27-40).

අටවන සියවසේ දී රචනා වූ ගැරඬිගල ශිලා ලේඛනයේ ඇකාරය ද (*Paranavithana" Epigraphia Zeylanica vol III, 1933|No 19Garandigala pl 16*). රාසිසහෙල (*Paranavithana" Epigraphia Zeylanica vol IV,1933| No 20 Rassahela pl 18*). ශිලාලේඛනයේ ආ දීර්ඝ ආකාරය ද දක්නට ලැබේ. ශිලා ලේඛන ශිලාලේඛන 8 වන සියවසේ රචනා වූ ශිලා ලේඛනවල පමණක් නො ව අනුරාධපුර යුගයේ¹ මෙන් ම පොලොන්නරු යුගයේ² රචනා වූ සාහිත්‍ය කෘතීවල ද ඉතා පැහැදිලි ව ඇකාරය මෙන් ම දීර්ඝ ඇකාරය ද දක්නට ලැබේ. එ පමණක් නො ව සිදන් සඟරාව රචනා වූ දඹදණි යුගයේ ඇකාරය භාවිත ව තිබූ බවට සාහිත්‍ය හා මූලාශ්‍රවලින් සාධක එළ විය හැකි ය.³ ශිලා ලේඛනවල මෙන් ම සම්භාව්‍ය සාහිත්‍ය කෘතීවලත් ඇකාරය හා එහි දීර්ඝ ස්වරූපය දක්නට ලැබුණ ද සිදන් සඟරා කතුවරයා එය සිදන් සඟරා අක්ෂර මාලාවට එකතු කිරීම සඳහා පසුබට වූ බව නියත ය. සිදන් සඟරා කතුවරයා සිය අක්ෂර මාලාවට උක්ත අක්ෂර අන්තර්ගත නො කළ ද සිදන් සඟරාව රචනා වීමට පූර්වයෙන් සහ සිදන් සඟරාව රචනා වූ සමයේ දී රචනා වූ අනිත්

ග්‍රන්ථවල ද මෙම අක්ෂර ස්වාධීන ව මෙන් ම ව්‍යඤ්ජන ආරූඪ ව ද දක්නට ලැබේ. දෙවන පැතිස් යුගයේ සිටය ම ආකාරය සිංහල භාවිත වූ බවට සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රය සාධක හමු වේ (ධර්මප්‍රදීපිකාව, ධර්මාලෝක හිමි සහ ධර්මාරාම හිමි, 2009;192 ඡේදය 316).

සිදත් සඟරාවට ඇකාරය අන්තර්ගත කිරීම සඳහා සිදත් කතුවරයා පසුබට වීමට බලපෑ කරුණු හතරක් ඔක්කම්පිටියේ හිමියෝ පෙන්වා දෙති.

1. ඇ වර්ණය අ වර්ණයේ ම මාත්‍රා වෘද්ධියක් ලෙස සැලකීම
2. සිංහල භාෂා ඉතිහාසයට අනුව ප්‍රාකෘත සිංහල හා පුරාතන සිංහල යුගවල ඇ වර්ණය දක්නට නොලැබීම
3. සිංහල භාෂාවට නිග්‍රය වූ පාලි සංස්කෘත භාෂාවල ඇ වර්ණය දක්නට නොවීම
4. සිදත් සඟරාවට පෙර පැවතිණැයි සැලකෙන වියරණ ග්‍රන්ථයන්හි අක්ෂර මාලාවල ඇ වර්ණය අන්තර්ගත නොවීම (පඤ්ඤාසාර හිමි, සිදත් සඟරා විමසුම, 2004);34).

සිදත් සඟරා හෝඩිය දක්වන තැන සිදත් සඟරා කතුවරයා ඇකාරය ද අකාරයේ ම මාත්‍රා වෘද්ධියක් ලෙස සලකා ඇත. එහෙත් සිදත් සඟරාවේ බොහෝ ස්ථානවල ඇ වර්ණය ස්වාධීන අක්ෂරයක් ලෙසත් ව්‍යඤ්ජනාරූඪ අක්ෂරයක් ලෙසත් දක්වා තිබේ. එසේ ම සිදත් සඟරා කතුවරයා භාවිත කළ දෙමළ ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථයේ හෝ ග්‍රන්ථවල ඇ අක්ෂරය අන්තර්ගත නොවීම නිසා ද ඇකාරය සිදත් සඟරා හෝඩියට එකතු කොට නැත.

සිදත් සඟරා කතුවරයා සිය කෘතිය කෘතියේ ඇ ඇ අක්ෂර ස්වාධීන ව හා ව්‍යංජනාරූඪ ව භාවිත කළ ද කිසිදු විටක හෝඩියට ඇ ඇ යන අක්ෂර දෙක අන්තර්ගත නො කළේ ය. එහෙත් කෝට්ටේ යුගයේ දී රචනා වූ කාව්‍ය ලක්ෂණ මිණිමාලාවේ ඇ ඇ අක්ෂර දෙක හෝඩියට ඇතුළත් කොට තිබේ(කාව්‍යලක්ෂණ මිණිමාලාව හෙවත් ලකුණු මිණ, තමිබ් අප්පු, 1899;38 ගීය,11). මෙය දැනට අවිනෂ්ට ව

ඇති හෝඩියකට ප්‍රථම වරට ඇකාරය ඇතුළත් කළ අවස්ථාව ලෙස මෙය හඳුනා ගත හැකි ය. කාච්‍ය ලක්ෂණ මිණි මාලාවේ එම අක්ෂර ඇතුළත් කළ ද ඉන් අනතුරු ව රචනා වන වදන් කවි හෝඩියේ ඒ අක්ෂර ඇතුළත් කොට නැත. මෙයින් තහවුරු වන්නේ ගුරුකුලවල අක්ෂර හෝඩියට ඇතුළත් කර ගැනීම පිළිබඳ ව යම්කිසි සංවාදයක් තිබූ බව යි.

සා /සාා /ඵ /ඹෟ අක්ෂර

සා /සාා /ඵ /ඹෟ යන අක්ෂර හතර ද සිදන් සඟරා හෝඩියට අන්තර්ගත කොට නැත. සා සාා ඵ ඹෟ යන අක්ෂර සිංහලයට පැමිණ ඇත්තේ සංස්කෘතයෙනි. සංස්කෘතයේ ඇති වචන තත්සම ස්වරූපයෙන් භාවිතයට ගැනීමේ දී මේ අක්ෂර පන්තිය අතිශයින් ප්‍රයෝජන විය. පද්‍යකරණයේ දී සංස්කෘත පද පවා තත්භව ස්වරූපයෙන් භාවිත කරන නිසා උක්ත ස්වර අක්ෂර වෙනත් ස්වරූපවලින් පරිණාමයට පත් ව ඇති බව දක්නට ලැබේ. සිදන් සඟරාවේ අක්ෂර මාලාව හෝ කෘතියේ අනෙක් අධිකාරවලට තත් අක්ෂර ඇතුළත් කොට නැත්තේ සිදන් සඟරාව පද්‍යකරණය සඳහා රචනා කරන ලද කෘතියක් නිසා ය.

සා/ සාා/ හා ඵ/ ඹෟ අක්ෂර හතර ද්‍රවිඩ අක්ෂර මාලාවේ මෙන් ම සංස්කෘත අක්ෂර මාලාවේ ද ඇතුළත් වේ. එහෙත් සිදන් සඟරා කතුවරයා එම අක්ෂර සිදන් සඟරාවට ඇතුළත් කොට නැත. සිදන් සඟරා කතුවරයා ඉතාතාමත් අල්ප වූ ස්වර ප්‍රමාණයකින් ස්වර රාශියක කාර්ය ඉටුකර ගැනීම සඳහා උත්සුක වූ ආකාරය මෙයින් තහවුරු කරගත් හැකි ය. එක ම ස්වරයකින් විවිධ ස්වරූප නිරූපණය කරමින් අධ්‍යයනය සඳහා අවශ්‍ය මූලික අධිතාලම සකස් කොට ගෙන තිබේ. සිංහල පාලි සංස්කෘත ප්‍රාකෘත පමණක් නො ව ද්‍රවිඩ ව්‍යාකරණයේ ඇ/ ඇ යන අක්ෂර දෙක විද්‍යමාන නො වන නිසාත් සිදන් සඟරා කතුවරයා සිදන් සඟරා හෝඩියට තත් අක්ෂර දෙක ඇතුළත් නො කෙළේයැයි ඇතැමෙක් කල්පනා කරති (පඤ්ඤාසාර හිමි, සිදන් සඟරා විමසුම, 2004;50-51).

දීර්ඝාක්ෂර

සිදන් සඟරා කතුවරයා මුහුණ දුන් අනෙක් ගැටලුව නම් දීර්ඝාක්ෂර වර්ණමාලාවට එකතු කිරීම යි. භ්‍රස්ව අක්ෂර වර්ණමාලාවට

එකතු කිරීම පිළිබඳ කිසිදු ගැටලුවකට මුහුණ නුදුන් සිදන් සඟරා කතුවරයා දීර්ඝාකෂර වර්ණමාලාවට එකතු කිරීමේ දී ප්‍රබල ගැටලුවකට මුහුණ දී ඇත. මේ වන විට වර්ණ මාලාවට දීර්ඝාකෂර අන්තර්ගත කිරීම පිළිබඳ විසංවාදයක් තිබූ බව පෙනේ. ඒ නිසා ම සිදන් සඟරා කතුවරයා සිය අක්ෂරමාලාවට දීර්ඝාකෂර එකතු කිරීම සම්බන්ධ ව ප්‍රබල ප්‍රයත්නයක් දරා ඇත. ඒ බව මැනවින් තහවුරු වන්නේ උන් වහන්සේ දීර්ඝාකෂර අන්තර්ගත කරනු වස් ඉදිරිපත් කරන ලද නිදර්ශන සමූහයෙනි.

මෙහි දී සිදන් සඟරා කතුවරයා ස්වරාක්ෂර හ්‍රස්ව හා දීර්ඝ යන ස්වරූප දෙකෙන් ම දක්වා ඇත්තේ තත්කාලීන ව සම්භාවිත වූ වර්ණමාලාවල දීර්ඝාකෂර දක්නට නො ලැබුණු නිසා ය. එය සිදන් සඟරාවේ පුරාණ සන්නයේ උපුටනයකින් තහවුරු කළ හැකි ය.

“කිසි ආවායඪී කෙනෙක් ගුච්ඡ්ඡරපඤ්චකය ද අං යන බින්දු වණිය ද වණී සංඛ්‍යාවට නො නැඟුහ. එසේ කල්හි බොහෝ ව්‍යවහාර ශබ්දයන්ගේ පරිහාණිය වේ නු යි ඔවුනුදු මෙහි ම අන්තරීත කරනු පිණිස ව්‍යවහාරවශයෙන් ද ප්‍රමාණපාඨ වශයෙන් ද ‘අ /ආ’ ආදී ආප්ත වචන කියන ලදී.”(සිදන් සඟරා පුරාණ සන්නය, ඥානාලෝක හිමි, 1971;7).

දීර්ඝාකෂර සිංහලයේ සම්මතවන්නේ අටවන සියවසේ දී ය. අටවන සියවසට පෙර දීර්ඝාකෂර ඇතැම් ලේඛනයක දක්නට ලැබුණ ද එය සිංහලයේ අනිවාර්ය පොදු ලක්ෂණයක් ලෙස උගන්වනු නො සලකති(බලගල්ලේ සිංහල භාෂාවේ සම්භවය හා පරිණාමය. 2006;45-46); පුෂ්පකුමාර, සෙල්ලිපි වියරණය. 2013;53). සිදන් සඟරා අක්ෂරමාලාවේ දීර්ඝාකෂර දක්නට නොලැබෙන ප්‍රධාන හේතු දෙකක් ඇතැමෙක් පෙන්වා දෙති.

1. සිදන් සඟරාවට පෙර පැවති ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථවල දීර්ඝස්වර නොදැක්වීම
2. සිංහල භාෂා ඉතිහාසයට අනුව ප්‍රාකෘත සිංහල හා පුරාතන සිංහල යුගවල දීර්ඝස්වර දක්නට නොවීම (පඤ්ඤාසාර හිමි, සිදන් සඟරා විමසුම. 2004;32).

ධම්පියා අටුවා ගැටපදයේ දක්නට ලැබෙන හෙළටුවා පාඨ නිරීක්ෂණය කිරීමෙන් තහවුරු වන්නේ හෙළටුවා රචනා වූ සමයෙහි පැහැදිලි ව ම දීර්ඝාක්ෂර භාවිත කොට ඇති බව යි. එසේ ම ධර්ම ප්‍රදීපිකාව නම් වූ පරිකලා බෝධිවංස පරිකතාවේ දෙවනපැතිස් රජු දවස භාවිත භාෂා ව්‍යවහාරය පිළිබඳ තොරතුරු සඳහන් වේ. රුවන්වැලි සෑයේ ධාතු නිදහන් කරන දිනයේ සෝනුත්තර හෙරණපාණන් නාවීමනට ගොස් ධාතුන් වහන්සේ රැගෙන ආ පසුව මිනිසුන් හා උන් වහන්සේ අතර සිදු වූ සංවාදයෙන් අනුරාධපුර යුගයේ දෙවන පැතිස් රජ දවසේ ද දීර්ඝ ස්වර භාවිත වූ බව තහවුරු කරගත් හැකිය (ධර්මප්‍රදීපිකාව, ධර්මාලෝක හිමි සහ ධර්මාරාම හිමි 2009; 192 ඡේදය 316). එ නම් 5 වන සියවසේ සිට දීර්ඝාක්ෂර භාවිත වූවත් පශ්චාත් කාලීන ව යම් යම් ආචාර්ය සම්ප්‍රදාය විසින් දීර්ඝාක්ෂර පංතිය ව්‍යවහාරයට නො ගෙන ඇත.

බොහෝ උගත්තු දී දීර්ඝාක්ෂර සම්භවය 8 වන සියවසට ලඝු කරති (පඤ්ඤාසාර හිමි, සිදත් සඟරා විමසුම. 2004;32). එසේ වුවත් බ්‍රාහ්මී යුගයේ රචනා වූ ඇතැම් ශිලා ලේඛනත් ධම්පියා අටුවා ගැටපදයේ ඇති සිහලවිධකථාවලින් උපුටා ගන්නා ලද නිදර්ශනත් දෙව්දෙවන පැතිස් රජු දවස භාෂාවේ ස්වරූපය පිළිබඳ ව සඳහන් වන ධර්මප්‍රදීපිකාවේ ඇති දීර්ඝ අක්ෂර අන්තර්ගත නිදසුනත් විමර්ශනය කිරීමෙන් පැහැදිලි වන්නේ දීර්ඝ ස්වර දීර්ඝ කාලයක සිට සිංහල භාෂාවේ භාවිත වූ බව යි. ඒ දීර්ඝාක්ෂර සිංහලයේ භාවිත වූවත් ඒවා දීර්ඝක්ෂර ලෙස ස්වාධීන ව හඳුන්වා දීමට ඇතැම් ව්‍යාකරණ සම්ප්‍රදායක් උත්සාහ කොට නැත. එය ප්‍රබල ලෙස ජනගත වූ නිසා සිදත් සඟරා කතුවරයාට සිංහලයේ දීර්ඝාක්ෂර ඇති බව පෙන්වා දීමට නිදසුන් රාශියක් ගෙනහැර දැක්වීමට සිදු විය. මේ අනුව පැහැදිලි වන්නේ සිදත් සඟරා කතුවරයාට පෙර සිටි ව්‍යාකරණ ආචාර්යවරුන් බොහෝ සෙයින් ම උත්සාහ කොට ඇත්තේ පාලි ව්‍යාකරණයට අනුව දැක්වූ විධි නියමයන් අනුව දීර්ඝාක්ෂර යෙදෙන පරිසරය අනුව උච්චාරණය කොට එහි දීර්ඝ හුස්ව හේදය හඳුනාගැනීම යි. එ සහ ඔ අක්ෂර කේවල ව යෙදුණු විට දීර්ඝ ව උච්චාරණය කෙරුණු අතර සංයෝග ව යෙදුණු කළ එ සහ ඔ හුස්ව ලෙස උච්චාරණය කිරීම පාලි භාෂා සම්ප්‍රදාය යි.

ව්‍යඤ්ජනාක්ෂර

සිදන් සඟරාවේ ගතකුරු විස්සක් පමණක් දක්වා ඇත්තේ පද්‍යභාෂාව පිළිබඳ අවධානය යොමු කරමිනි. අක්ෂර මාලාවට ඇතුළත් නො කළ ද සිදන් සඟරාවේ බොහෝ තැන්වල ස්වාධීන ලෙස දක්වා තිබේ. මේ අනුව සිදන් සඟරා කතුවරයා ප්‍රාණාක්ෂර දහයක් පමණක් දක්වා ඇතත් සිදන් සඟරා හෝඩියට ඇතුළත් කොට නැති එහෙත් ඇ ඇ යන අක්ෂරද්වය ඇතුළත් ව ප්‍රාණාක්ෂර 12ක් බවට පත් වේ.

සිදන් සඟරාවේ ව්‍යඤ්ජන මාලාවේ සංයුතිය පිළිබඳ ව අප අවධානය යොමු කොට දෙමළ අක්ෂර මාලාවේ සංයුතියට අවධානය යොමු කළ කල්හි මැනවින් පැහැදිලි වන්නේ සිදන් සඟරාවේ සහ ද්‍රවිඩ අක්ෂර මාලාවේ සිදන් සඟරා හෝඩියේ සහ ද්‍රවිඩ හෝඩියේ යම් සම්බන්ධතාවක් ඇති බව යි. එනම් සිදන් සඟරාවේ මෙන් ම ද්‍රවිඩ ව්‍යංජන අක්ෂරවල ද ද්‍රවිඩ හෝඩියේ ද මහප්‍රාණ අක්ෂර දක්නට නො ලැබෙයි. සිදන් සඟරා හෝඩියට සමාන අක්ෂර ගණනට බොහෝ සෙයින් සමාන ව්‍යඤ්ජන ව්‍යඤ්ජන අක්ෂර ගණනක් සිදන් සඟරා අක්ෂර මාලාවේ අන්තර්ගත වේ. සිදන් සඟරාවේ අක්ෂර මාලාව හා පාලි සංස්කෘත හා ද්‍රවිඩිඩ භාෂාවල නිරීක්ෂණය කිරීමෙන් සංස්කෘත ව්‍යඤ්ජන අක්ෂර මාලාවට වඩා දෙමළ අක්ෂර මාලාව සිදන් සඟරා අක්ෂර මාලාව සමග බොහෝ සෙයින් සමාන ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරන බව හඳුනාගත හැකි ය.

සිදන් සඟරා කතුවරයා ව අක්ෂරය වර්ණමාලාවට එකතු කරගෙන නොමැත. මුල් යුගයේ සිටම ව අක්ෂරය පද්‍යකරණයට යොදාගෙන නැත. ව අක්ෂරයෙන් සිදුකළ යුතු කාර්ය ස /හ/ජ යන අක්ෂරවලින් සිදුකර ඇත.එහෙත් කෝට්ටේ යුගය වන විටදී ව අක්ෂරය පද්‍යයට එකතු කොටගෙන ඇත. මේ සඳහා නිදසුන් බුදුගුණාලංකාරය හා පැරකුම්බා සිරිත ආදී ග්‍රන්ථවලින් දැන හැකිය. පද්‍යකරණය ඤ/ ඩී යන අක්ෂර ද සිදන් සඟරා කතුවරයා හෝඩියට ඇතුළත් කොටගෙන නැත. එහෙත් කෝට්ටේ යුගයේ දී ඤ අක්ෂරය පද්‍යකරණය සඳහා යොදාගෙන ඇත.

ජ කාරය

දුසිරි සිත නැවතී-රජ නීති දත් ගුණැති

මැදහත් ලෙස පැවතී-එරජ ලිච්චි නිරිදු නම් වෙති
(බුදුගුණ අලංකාරය පිළිබඳ වළාණේ සන්නය., ධම්මානන්ද ස්ථවිර,
2013;38-22).

සබිය සච්චක න මි-මෙ ඇ පඩිනුදු මෙනුද මි

අළුවකයකු බිර මි -දෙසු පුළුචුත් පැනුදු මනර මි
(කාව්‍යශේඛර මහා කාව්‍යය., ධර්මාරාම හිමි, 1966;77-28).

වණ්ඩා තප කිරණ වන් තද තෙදින් දැබී

බණ්ඩා රනායක තනතුරු සිරින් හෙබී
(හංස සන්දේශය. ගොඩකුඹුරේ, 1953;51 පද්‍යය, 9).

පසගතුරු නාදේ-ගජසෙන් කුඤ්චනාදේ

සමගතුති නාදේ-එපුර දිවැ-එක නිනාදේ
(බුදුගුණ අලංකාරය පිළිබඳ වළාණේ සන්නය. ධම්මානන්ද ස්ථවිර
2013;31-20).

ජකාරය

සදසේ තරුවැල මැද-බබළන තවුස් ගණ මැද

බුදුකෙනෙකැත මෙසද-සඤ්ජයබෙල්ලට්ටිපුත් නම් ලද
(බුදුගුණ අලංකාරය පිළිබඳ වළාණේ සන්නය. ධම්මානන්ද
ස්ථවිර,2013;127-44).

සිප විරුසිරි තුති කියවන වීර තුල දනඤ්ජයා

ලප නැති සද කොඳ නද කැරැ යසසොඳ ලත් රණඤ්ජයා

මපවැඩි රුව මදන සදිසි විතරණ තන හසඤ්ජයා

අප පැරකුම් නරනිදු දනුරුවේද දනඤ්ජයා

(පැරකුම්බා සිරිත, සිරිතිලකසිරි, 2011;5-14).

ස-ශ-ෂ අක්ෂර

එසේම සිදත් සඟරා කතුවරයා මුර්ධජ ෂ හා තාලුජ ශ යන අක්ෂර දෙකෙන් ම සිදුවන කාර්ය දන්තජ ෂ අක්ෂරයෙන් සිදු කරගෙන ඇත. ඇතැම් ස්ථානයක ස-ශ-ෂ කාර්ය හ යන්නෙන් ද සිදු කොට ඇත. (සිදත් සඟරා පුරාණ සන්නය. ඥානාලෝක හිමි, 1971;55-60). ඒ නිසා ම සිදත් සඟරා කතුවරයා සිදත් සඟරාවෙන් මුර්ධජ ෂ හා තාලුජ ශ යන අක්ෂර දෙක අතහැර දමා තිබේ. විසර්ගය ද සිදත් සඟරාවේ අක්ෂර මාලාවට කතුවරයා එකතු කර නැත.එය ද පද්‍යකරණයේ දී නො යෙදෙන නිසා සිදත් සඟරා අක්ෂරමාලාවෙන් ඉවත් කර ඇත.

එහෙත් කෝට්ටේ යුගයේ දී තාලුජ ශකාරය පවා පද්‍යය කරණයට යොදාගෙන ඇත.

රනමිණිමුතු පඩුරු ලබන රටින් ලාඛ ගවුඩ	වංග
තැන තැන වන විල් වැදෑ රැඳි කුඩ වැඩි රුපු මැඩි බුජංග	
දිනමිණි කුල විජය නිරිදු පරපුරෙනා පුර	කලිංග
දිනපැරකුම්බුජ රජ හිමි රාජවේශ්‍යාබු	ජංග

(පැරකුම්බා සිරිත, සිරිතිලකසිරි, 2011;71-13).

බින්දුව

සිදත් සඟරා කතුවරයා බින්දු වර්ණය හෝඩියට අන්තර්ගත කිරීමේ දී ඉතා ප්‍රබල අභියෝගයකට මුහුණ දුන් බව පෙන්වා දිය හැකි ය. ඒ නිසා ම සිදත් සඟරා කතුවරයාට පද්‍යග්‍රන්ථ කිහිපයකින් ම නිදසුන් ගෙන සිය මතය තහවුරු කිරීමට සිදු වූ බව පෙනේ. පුරාණ අසක්දා කවෙන් හා කවිසිඵම්ණෙන් උපුටා ගත් උදාහරණවලින් එය තහවුරු වේ(සිදත් සඟරා පුරාණ සන්නය. ඥානාලෝක හිමි,1971;7). කාව්‍ය ව්‍යවහාරයේ මෙන් ලෝක ව්‍යවහාරයේ ද බින්දුව යෙදී ඇති බව පෙන්වා දෙමින් සිදත් සඟරා කතුවරයා හෝඩියට බින්දුව ඇතුළත් කර ගැනීමේ ඇති වැදගත් කම අවධාරණය කරයි. දැනට ලැබී ඇති සාධක අනුව බින්දුව පළමු වරට හමුවන්නේ අටවන සියවසට අයත්

ගැරඹිගල ශිලාලේඛනයෙනි. එහෙත් සිදත් සඟරා කතුවරයාට සිදත් සඟරා හෝඩියට බින්දුව එකතු කිරීම සඳහා ප්‍රයත්න දැරීමට සිදු වූ හේතු දෙකක් ඔක්කම්පිටියේ හිමි පෙන්වා දෙයි.

1. සිදතට පෙර ලියවුණු ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථවල බින්දු වර්ණය අන්තර්ගත නොවී තිබීම
- 2 ක්‍රි.ව අට වන සියවස දක්වාම බින්දු වර්ණය සිංහල භාෂාවේ දක්නට නොවීම (පඤ්ඤාසාර හිමි, සිදත් සඟරා විමසුම 2004;37).

සිදත් සඟරා කතුවරයා රඟ බඟහර යන වචනවල දක්නට ලැබෙන ලකුණ අර්ධානුනාසිකා යනුවෙන් හඳුන්වයි. එහෙත් මෙහි දක්නට ලැබෙන්නේ අර්ධානුනාසිකා යනුවෙන් සිදත් සඟරා කතුවරයාගේ මෙම නම් කිරීම් යුක්ති යුක්ත නො වේ. මෙය සකස්ව ඇත්තේ වර්ගාන්තාක්ෂරවල තෙවැනි අල්පප්‍රාණ සෝෂ ස්පර්ශාක්ෂර පහට වර්ගාන්තාක්ෂර එකතු වීමෙනි. සිදත් සඟරාව රචනා වූ යුගයේ ම රචනා වන ඡන්දස් ග්‍රන්ථයක් වන එළු සඳස් ලකුණේ ග ජ ඩ ද ඹ යන අක්ෂර වර්ගාන්ත ලෙස හඳුන්වා ඇත. (එළු සඳස් ලකුණ. සෝරත හිමි, 1969; 3ගිය2) සීගිරි ගී හා ඇතැම් ශිලාලේඛනවල බොහෝ සෙයින් වර්ගාක්ෂරවල තෙවැනි අල්පප්‍රාණ සෝෂ ස්පර්ශාක්ෂර සජාතීය වර්ගාන්තාක්ෂරය සමඟ සංයෝග නො වී පූර්ණ වශයෙන් යෙදුණු අවස්ථා දක්නට ලැබේ. පරණවිතාන පෙන්වා දෙන්නේ සංයෝග නො වී මෙලෙස එය ලියා ඇතත් උච්චාරණයේ දී අර්ධානුනාසිකා ස්වරූපයෙන් උච්චාරණය කරන්නට ඇති බව යි. (සීගිරි කුරුටු ගී i වෙළුම පරණවිතාන (පරි) ගම්ලත්, 2000;78.). එසේම සෙනරත් පරණවිතාරණ සිංහලයෙ ඇතැම් ස්ථානවල ස්වයංසිද්ධ අර්ධානුනාසිකා දක්නට ලැබෙන බව පෙන්වා දෙයි.(සීගිරි කුරුටු ගී i වෙළුම පරණවිතාන (පරි) ගම්ලත්, 2000;79.). බලගල්ලේ මෙය ආගන්තුක සඤ්ක ලෙස හඳුන්වයි (බලගල්ලේ සිංහල භාෂාධ්‍යයන ලිපි, 2004;146). භාෂා ශාස්ත්‍ර පරිහානියට පත් වූ යුගයේ දී අනුස්චාරය හෙවත් බින්දුව ස්වර අක්ෂර ගොන්නනෙහි ලා සැලකීමට උත්සාහ කළ ආකාරය මහා මහනුවර යුගයේ රචනා වූ වදන් කවි පොතේ දැකිය හැකි ය (ගණදෙව් හැල්ලයි වදන් කවි පොතය අබේරුවනුන්

(ප්‍රකාශිත වර්ෂය නැත) 10 -13 පද්‍යය 37). අනුස්ථාවරය හෙවත් බින්දුව ව්‍යාඤ්ඡන අක්ෂරයක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. එහෙත් බිංදුවට කිසිදු ස්වරයක් ආරූඪ කළ නො හැකි වීම සුවිශේෂ ලක්ෂණයකි. සෑම විටක ම තනි ව්‍යාඤ්ඡන අක්ෂරයකට පෙරටුව ස්වරයක් ළං කොට තිබේ. මෙසේ සිදු කරන්නේ උච්චාරණයේ පහසුව සඳහා ය. පාලි සංස්කෘත ව්‍යාකරණයන්ගේ පාලි ව්‍යාකරණයේ අනුස්ථාවරය හෙවත් බින්දුව පිළිබඳ ව මෙසේ කරුණු දැක්වූහ.

බිංදු වූලාමනාකාරෝ -නිග්ගහිතනි වූච්චතේ

කේවලස්සාප්පයෝගත්තා- අකාරෝ සන්තිධියතේ (සන්න සහිත බාලාවතාරය, මහානාම හිමි,(ප්‍රකාශිතවර්ෂය නැත);2).

බිංදුව හෙවත් නිග්ගහිතය අක්ෂරය මුදුනෙන් ලිවීම සම්ප්‍රදාය යි. එහෙත් මෙය නූතනය වන විට පාලි මෙන් ම සිංහලයේ ද බිංදුව හෙවත් නිග්ගහිතය ලියනු ලබන්නේ ස්වරය ඉදිරියෙනි. එහෙත් සංස්කෘත භාෂාවේ නූතනය දක්වා ම එම ලක්ෂණය සුරක්ෂිත ව දක්නට ලැබේ.

සමාලෝචනය

මෙහි දී සාකච්ඡාවට පාත්‍ර කරන ලද්දේ සිදත් සඟරාවේ අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ ව යි. සිදත් සඟරාවේ අක්ෂර මාලාව ස්වර හා ව්‍යංජන යනුවෙන් ප්‍රධාන ප්‍රභේද දෙකකට වර්ගීකරණය කර ගත හැකිය. සිදත් සඟරා කතුවරයා ස්වර අක්ෂර හැඳින්වීම සඳහා මෙන් ම ව්‍යංජනාක්ෂර සඳහා ද බහුරූප භාවිත කොට ඇත. ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථයක නිශ්චිත රූප භාවිතය විනා බහුරූප භාවිතය අයුතු බව විද්වතුන්ගේ මතය යි. ඇකාරය වර්ණ මාලාවට එකතු නොකළ සිදත් සඟරා කතුවරයා සිදත් සඟරාවේ ස්වාධීනව මෙන් ම ව්‍යංජනාරූඪ ව ද ඇකාරය භාවිත කොට තිබේ. ඒ සම්බන්ධ ව විද්වතුන් අතර විවිධ මත වාද දක්නට ඇති බව මෙහි දී සමාලෝචනය කෙරිණි. කාව්‍යකරණය සඳහා සකස් කරන ලද සිදත් සඟරා හෝධියේ ඇකාරය දක්නට නො ලැබේ. කාව්‍යකරණය සඳහා ම උපදෙස් දෙන පසු කාලීන ව ගම්පොළ යුගයේ දී රචනා වූ කාව්‍ය ලක්ෂණ මිනි මාලාවේ ඇ අක්ෂරය එකතු කොට තිබේ. ඇ අක්ෂර ඇතුළත් නොකිරීම පිළිබඳ

විවිධ විවේචන ඉදිරිපත් කරති. සමකාලීන අනෙක් ග්‍රන්ථවල අකාරය පැහැදිලි ව දක්නට ලැබෙන්නේ සිදත් සඟරා කතුවරයා සිය කෘතියට ඇ කාරය එකතු නොකළේ ඇකාරය අකාරයේ මාත්‍රා වෘද්ධියක් ලෙස සැලකීම නිසා ය. ප්‍රාණාක්ෂර 12ක් ද ව්‍යංජනාක්ෂර විස්සක් ද සිදත් සඟරාවේ දක්නට ලැබේ. සිදත් සඟරා අක්ෂර මාලාව කෙරෙහි දෙමළ අක්ෂර මාලාවේ ආභාසය දක්නට ලැබෙන බව විද්වත්හු පෙන්වා දෙති. සිදත් සඟරාවේ මහප්‍රාණ අක්ෂර දක්නට නොලැබෙන්නේ ද්‍රවිඩ අක්ෂර මාලාවේ ද මහප්‍රාණ අක්ෂර දක්නට නොලැබෙන නිසා ය. සිදත් සඟරාව කතුවරයා ඇතැම් ස්වර අක්ෂරවලින් සිදත් සඟරාව කතුවරයා සිංහලයේ යෙදෙන ඇතැම් ස්වර අක්ෂරවලින් ඉටු කරගත යුතු කාර්යය වෙනත් ස්වර අක්ෂරවලින් ඉටු කරගත් බව දක්නට ලැබේ. එසේ ම ව්‍යංජනාක්ෂර සම්බන්ධයෙන් ද මෙම රීති යනු අනුගමනය කොට තිබේ. ඇතැම් යන අක්ෂරවලින් ඉටු කරගත යුතු කාර්යය වෙනත් වචනවලින් ඉටුකර ගෙන තිබේ. ව මෙන් ම ද අක්ෂරය වෙනත් අක්ෂර මගින් නිරූපණය කිරීමට සිදත් සඟරා කතුවරයා උත්සුක වූ ආකාරය දක්නට ලැබේ. දීර්ඝාක්ෂර මෙන් ම බිංදු වර්ණය සිදත් සඟරාවට එකතු කිරීමේ දී නිදර්ශන රාශියක් ගෙනහැර පාමින් එහි යුක්ති යුක්ත භාවය පිළිබඳ සාධක රාශියක් නිදසුන් සහිත ව ඉදිරිපත්කොට ඇත.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථාවලිය

අබේරුවනුන් ජයසේකර, ගණදෙවි හැල්ලයි වදන් කවි පොතයි. (ප්‍රකාශිත වර්ෂය නැත) කොළඹ: ඇස් ගොඩගේ සහ සමාගමය

අභයසිංහ ඒ. ඒ. ව්‍යාධාන සහිත සිදත් සඟරාව. (1998),කැලණිය: ඒ ඒ අභයසිංහ.

කෝපරහේවා සදගෝමී සහ අරුණාවලම් දේවී, සිංහල භාෂාවේ දෙමළ වචන අකාරාදිය. (2002) කොළඹ: ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

ගණේවත්ත ශ්‍රීනාත් "ඇකාර ව්‍යයහාරය" වියරණ ලිපි (1994)කොළඹ : එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

ගයිගර් විල්හැම්, සිංහල භාෂාවේ ව්‍යාකරණය. (2013)බත්තරමුල්ල: අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව.

ගුණරත්න, එම්, කවිව්‍යායනය ව්‍යාකරණ. (1886),කොළඹ: සත්ථාලෝක යන්තාලය. බී සී ඇස් ජේමිස් ද සිල්වා ඇම් යූ සුබසේරිස් ප්‍රේරා.

ඥානාලෝක හිමි, කෝදාගොඩ, (1971), සිදත් සඟරා පුරාණ සන්නය. වැලිගම: හේමචන්ද්‍ර වී. ගුණසේකර.

තමිඛි අප්පු, ගල්කිස්සේ, කාව්‍යලක්ෂණ මිණිමාලාව හෙවත් ලකුණු මිණ. (1899), දෙනිවල: ලක්මිණිපහණ.

තිලකසිරි සිරි, පැරකුම්බා සිරිත, (2011), කොළඹ: එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. දේවමිත්ත, මොග්ගල්ලායන ව්‍යාකරණං (1890), කොළඹ: ලංකාහිතව විශ්‍රාත යන්ත්‍රාලය එන් එම් පෙරේරා.

ධම්මානන්ද ස්ථවිර, වලානේ බුදුගුණ අලංකාරය පිළිබඳ වළානේ සන්නය. (2013), කොළඹ: එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

ධර්මාරාම හිමි, රත්මලානේ කාව්‍යශේධර මහා කාව්‍යය. (1966), කැලණිය: විද්‍යාලංකාර විශ්වවිද්‍යාලය

ධම්මරතන හිමි, හිස්සැල්ලේ සිංහලයේ ද්‍රවිඩ බලපෑම. (1963), නුගේගොඩ: දිවුලපිටිය එච්. ලලිත් නන්දසාර

ධර්මාලෝක හිමි, රත්මලානේ, සහ ධර්මාරාම හිමි, රත්මලානේ, ධර්මප්‍රදීපිකාව (2009)කොළඹ: ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ

පඤ්ඤාසාර හිමි, මක්කම්පිටියේ, සිදත් සඟරා විමසුම. (2004), කොළඹ: සූරිය ප්‍රකාශකයෝ ප්‍රකාශකයෝ

පරණවිතාන, සෙනරත්, සීගිරි කුරුටු ගී i වෙළුම. (පරි) ගම්ලත්, සුවරිත, (2000), කොළඹ: පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව.

පුෂ්පකුමාර, නිල්, සෙල්ලිපි වියරණය. (2013) කොළඹ: ෆාස්ට් පබ්ලිෂින් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ්.

බලගල්ලේ, විමල් ජී, සිංහල භාෂාධ්‍යයන ලිපි. (2004) කොළඹ: එස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ

බලගල්ලේ, විමල් ජී, සිංහල භාෂාවේ සම්භවය හා පරිණාමය. (2006)කොළඹ: එස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ

මහානාම හිමි, කළුච්චිමුල්ලේ, සන්න සහිත බාලාවතාරය. (ප්‍රකාශිතවර්ෂය නැත) කොළඹ: කේ තෙන්නකෝන්

රතනසාර හිමි, කහවේ. සාරාස්චතාර්ථ ව්‍යාධ්‍යාව. (1947), කොළඹ: පියදාස කේ කහවේ විතාරණ ජිනාලංකාර යන්ත්‍රාලය.

හෙට්ටිආරච්චි, ඩී. ඊ. (ධම්පියා අටුවා ගැටපදය. (1974) කොළඹ: ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය.

වැලිවිටියේ, සෝරත හිමි, එලු සඳස් ලකුණ. (1969), ගල්කිස්ස: අභය ප්‍රකාශකයෝ,

S Paranavithana Epigraphia Zeylanica vol III (London(University Of Oxford
London (1933) No 19Garandigala

S Paranavithana Epigraphia Zeylanica vol IV (London (University Of
Oxford London 1933) No 20 Rassahela